належним чином питання законності тримання заявника під вартою під час розгляду його клопотань про звільнення (справа Леонов).

Для вирішення встановлених Європейським судом проблем Урядовий Уповноважений пропонує Міністерству внутрішніх справ та Національній поліції України забезпечити неухильне дотримання та ефективне застосування органами Національної поліції положень чинного законодавства, Конвенції та практики Європейського суду щодо затримання та тримання особи під вартою, зокрема і у зв'язку з екстрадиційним арештом, а також ретельний розгляд скарг осіб про неправомірне позбавлення їх свободи.

Такі приклади свідчать про істотні порушення прав та свобод людини, тими, хто має попереджувати їх порушення та забезпечувати їх захист.

Отже, задля зменшення порушення прав та свобод, передбачених цим міжнародним документом необхідно, щоб майбутні правоохоронці навчилися тлумачити застосовувати норми Конвенції та вміло застосовували у практичній діяльності прецедентну практику ЄСПЛ.

Одержано 09.11.2017

УДК 378

Павло Михайлович ГУЛЬТАЙ,
кандидат юридичних наук, прокурор відділу процесуального керівництва при провадженні досудового розслідування територіальними органами поліції та підтримання державного обвинувачення управління нагляду у кримінальному провадженні прокуратури області Харківської області

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ СЛІДЧИХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Протягом 2014–2015 років відбулась низка концептуальних змін в принципах діяльності та структурі органів й підрозділів системи МВС. З 4 липня 2015 року в Києві почали працювати новостворені підрозділи патрульної поліції, котрі протягом року були запущені в 32 містах України, особовий склад цих підрозділів налічує більше 13 тисяч поліцейських. 93 % нових патрульних раніше ніколи не працювали в міліції. Їх відібрали на основі великого конкурсу, вони пройшли навчання протягом лише трьох місяців.

2 липня 2015 року був прийнятий парламентом, а 7 листопада вступив в дію Закон України «Про Національну поліцію». Кабінетом Міністрів 26.10.2015 за № 878 затверджено Постанову «Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України». Ці нормативні документи кардинально змінили структуру управління поліцією.

Натомість, у всій структурі слідчий апарат продовжує займати виключно важливе місце в системі державних правоохоронних органів, у тому числі Національної поліції України, оскільки саме він безпосередньо пов'язаний зі здійсненням кримінального переслідування осіб, які скоїли злочини.

Діяльність слідчого є одною з основних ланок в складному процесі установлення об'єктивної істини в досудовому розслідувані. На даний час, в умовах стрімкого збільшення кількості кримінальних правопорушень, збільшення ступеня їх організованості, застосування все більш складних, витончених способів злочинних діянь, їх ефективне розкриття та розслідування стане фактично неможливим без наукового забезпечення слідчої діяльності,

Під час навчання майбутніх слідчих формування навичок їхнього професійного мислення має базуватися на використанні методів логіки, психології та прийомів теорії ігор, інформаційного моделювання тощо. Само ж навчання професійному (криміналістичному) мисленню, як наголошує М. П. Яблоков, повинно мати етапний характер. Спочатку на основних заняттях має бути здійснено теоретичний розбір сутності окремих прийомів криміналістичного мислення. Після цього вивчення кожної окремої теми повинно супроводжуватися розв'язанням відповідних розумових завдань [7, с. 81];

Правоохоронна практика засвідчила, що успішну боротьбу зі злочинністю можуть здійснювати лише всебічно професійно підготовлені працівники.

© Гультай П. М., 2017

В криміналістичній літературі неодноразово ставились питання про необхідність створення особливої моделі спеціаліста слідчого працівника, необхідного пошуку нових підходів в процесі професійної підготовки слідчих [1, с. 64].

Професійна майстерність слідчого прямо залежить від рівня організації підготовки, що передує початку його практичної діяльності й супроводжує навчання в системі вдосконалення й підвищення кваліфікації. На сьогодні, важливе місце в системі підготовки слідчих для Національної поліції України посідають спеціальні юридичні вищі навчальні заклади системи МВС, серед яких також Харківський національний університет внутрішніх справ. У їхніх стінах відбувається формування й розвиток особистості слідчого. Ці процеси повинні мати цілеспрямований, систематичний і організований характер. Криміналістичній підготовці слідчого присвячені роботи О. О. Алексєєва, В. Д. Берназа [2, с. 134–143], В. П. Бахіна, Н. С. Карпова [3, с. 19–27], А. В. Іщенко, А. Б. Марченко [4, с. 109], Н.І. Клименко [5, с. 57], С. А. Шейфер [6, с. 95–99], М. П. Яблокова [7, с. 73–82] та інших. Однак не всі проблеми цієї діяльності висвітлені.

Точаться суперечки про оптимальне співвідношення теоретичних та застосовних знань у викладанні криміналістики, об'єм тих навичок та вмінь, які мають бути отримані слідчим в стінах вищого навчального закладу, раціональному використанні різноманітних засобів навчання та контролю знань. Однак, дотепер ці та інші проблеми, пов'язані з професійною підготовкою слідчих не отримали належного дослідження та дозволу на використання. Багато пропозицій про зміну учбового процесу, а саме, викладання криміналістики, проголошуються без особливого вивчення та аргументації.

Список бібліографічних посилань

1. Попова К. В. Криминалистическое содержание профессиональной подготовки следователей органов внутренних дел : дис. … канд. юрид. наук. СПб., 2002. 185 с.

2. Алексєєв О. О., Берназ В. Д., Садченко О. О. Сучасні проблеми криміналістичної підготовки слідчих (за матеріалами анкетування). *Вісник Одеського інституту внутрішніх справ.* 2002. № 4. С. 134–143.

3. Бахин В. П., Карпов Н. С. Современные проблемы криминалистической подготовки. *Вестник криминалистики.* 2003. Вып. 2 (6). С. 19–27.

4. Іщенко А. В., Марченко А. Б. Слідчі помилки: сутність, методи дослідження та шляхи запобігання : монографія. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Є. О. Дідоренка, 2010. 216 с.

5. Клименко Н. И. Криминалистические знания в структуре профессиональной подготовки следователя : учеб. пособие. Киев : Вища шк., 1990. 103 с.

6. Шейфер С. А. Учет следственных ошибок – важный фактор подготовки следственных кадров в ВУЗе // Проблемы повышения уровня подготовки специалистов для работы в органах предварительного следствия : тезы всесоюз. совещ.-семинара органов предварительного следствия и заведующих кафедрами криминалистики ВУЗов, Ленинград, 13–14 нояб. 1990 г. Л., 1991. С. 95–99.

7. Яблоков Н. П. Основные проблемы преподавания криминалистики в современных условиях // Модели преподавания криминалистики: история и современность : сб. науч. тр. / под ред. Н. П. Яблокова и В. Ю. Шепитько. Харьков : Апостиль, 2014. С. 73–82.

Одержано 03.11.2017

УДК 351.74(477)

Микола Ярославович ГУЦУЛЯК,
кандидат юридичних наук, доцент,
старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем досудового розслідування навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ

ПРО ОКРЕМІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ ДО 2010 РОКУ

Беззаперечним є той факт, що позбавившись статуту «міністерства міліції», Міністерство внутрішніх справ України набуло статусу проєвропейського відомства, діяльність якого направлена винятково на координацію діяльності окремих органів та установ, які реалізують

© Гуцуляк М. Я., 2017